

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Навчально-науковий інститут неперервної освіти
Кафедра публічного управління та адміністрування

УЗГОДЖЕНО

Директор ННІНО

Артем СЛЮНЯЄВ

« 27 » 12 2022 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

Анатолій ПОЛУХІН

« 16 » 01 2023 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Економічна теорія»

Галузь знань: 28 «Публічне управління та адміністрування»

Спеціальність: 281 «Публічне управління та адміністрування»

Освітньо-професійна програма: «Публічне управління та адміністрування»

Форма навчання	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПР.З	Л.З	СРС	ДЗ / РГР / К.р	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна	2	135/4,5	34	34	–	67	{ ДЗ 2 с.	-	Екзамен, 2 с.
Заочна	2,3	135/4,5	8	6	–	121	КР (д) 3 с.	-	Екзамен, 3 с.

Індекс: НБ – 11 – 281/21 - 2.1.7

НБ – 11 – 281з/21 - 2.1.7

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економічна теорія»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 17.05.(10-Д)-01-2021
		Стор. 2 із 12	

Робочу програму навчальної дисципліни «Економічна теорія» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Публічне управління та адміністрування», навчальних та робочих навчальних планів № НБ – 11 - 281/21, № РБ – 11 - 281/22, № НБ – 11 - 281з/21, № РБ – 11 - 281з/22, підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробив:
доцент кафедри _____ / Артем СЛЮНЯЄВ /

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Публічне управління та адміністрування», спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» – кафедри публічного управління та адміністрування, протокол № 1 від «25» 08 2022 р.

Гарант освітньо-професійної програми _____ / Тетяна ГОГОЛЬ /

Завідувач кафедри _____ / Лариса МЕЛЬНИЧУК /

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради Навчально-наукового інституту неперервної освіти, протокол № 01 від «07» 09 2022 р.

Голова НМРР _____ / Наталія ГРУЩИНСЬКА /

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економічна теорія»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 17.05.(59)–02–2022
		Стор. 3 із 12	

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.....	4
1.2. Результати навчання, які дає досягнути навчальна дисципліна	4
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна...	5
1.4. Міждисциплінарні зв'язки.....	5
2. Програма навчальної дисципліни	5
2.1. Зміст навчальної дисципліни.....	5
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля.....	5
2.3. Тематичний план.....	7
2.4. Домашнє завдання, завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН).....	8
2.5. Перелік питань для підготовки до екзамену.....	8
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	9
3.1. Методи навчання	9
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	9
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет	10
4. Рейтингова система оцінювання набутих здобувачем вищої освіти знань та вмінь	10

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економічна теорія»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 17.05.(59)–02–2022
		Стор. 4 із 12	

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Економічна теорія» розроблена на основі Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання, затверджених наказом ректора від 29.04.2021 № 249/од, та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Заплановані результати.

Місце : навчальна дисципліна «Економічна теорія» є теоретичною основою сукупності знань та вмінь, що забезпечують базову підготовку фахівців з публічного управління та адміністрування, і відноситься до циклу дисциплін професійної підготовки здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування».

Метою навчальної дисципліни є набуття здобувачами вищої освіти економічних знань, формування у них логіки економічного мислення і економічної культури, навчання їх базовим методам пізнання і аналізу економічних процесів, вмінню приймати обґрунтовані рішення з приводу політично-економічних проблем, пов'язаних з їх майбутньою практичною діяльністю.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- набуття належних навичок раціональної економічної поведінки, виходячи з концептуальних основ ринкової економіки, розуміння особливостей функціонування сучасних ринків та утворення цін на послуги праці, капіталу, природних ресурсів відповідно до типу ринкової структури;
- набуття навичок аналізу агрегованих показників, визначення чинників і наслідків макроекономічного розвитку господарських систем, а також можливостей держави коригувати цей процес відповідно до цілей та пріоритетів економічної політики.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.

(ПРН 1) Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.

(ПРН 11) Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.

(ПРН 15) Уміти застосовувати методи контролю якості у сфері професійної діяльності, зокрема управління та адміністрування у галузі авіації

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економічна теорія»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 17.05.(59)–02–2022
		Стор. 5 із 12	

(ПРН 16) Використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності.

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

(ЗК 1) Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

(ЗК 8) Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

(ЗК 9) Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

(ФК 6) Здатність здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій.

(ФК 12) Здатність застосовувати сучасні методи аналізу і вирішення проблем, зокрема проблем суспільної безпеки в авіаційній галузі, а також методи прийняття рішень та реалізації їх на практиці.

1.4. Міждисциплінарні зв'язки: Навчальна дисципліна «Економічна теорія» базується на знаннях дисципліни «Вступ до публічного управління та адміністрування» та є основою для вивчення таких дисциплін, як «Економіка підприємства», «Теорія економічного аналізу», а також підготовки кваліфікаційної роботи.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з одного навчального модуля №1 «Загальні засади економіки. Економіка домашнього господарства», який є логічною завершеною, самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги модуля

Модуль №1 «Загальні засади економіки. Економіка домашнього господарства»

Інтегровані вимоги до модуля №1:

знати:

- етапи розвитку економічної науки, сутність, типи та основні елементи економічних систем;
- елементи та процес функціонування ринкового механізму;
- економічні функції домогосподарств у ринковій економіці;

	<p>Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економічна теорія»</p>	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 17.05.(59)–02–2022
		Стор. 6 із 12	

- сутність підприємництва, його суб`єкти та об`єкти, види підприємницької діяльності та її організаційно-економічні форми;
- принципи побудови та основні показники система національних рахунків;
- суть економічного розвитку, його цілі, принципи, фактори, види та моделі;
- основні економічні функції держави;

вміти:

- аналізувати особливості розвитку та становлення економічних відносин у процесі господарської діяльності;
- аналізувати взаємодію економічних суб`єктів у процесі створення матеріальних благ при обмежених ресурсах;
- застосовувати методи економічного аналізу при дослідженні елементів ринкового механізму;
- аналізувати проблеми, пов`язані з економічним розвитком, фіскальної політики та державного регулювання; оцінювати вплив на економічні процеси зовнішніх факторів.

Тема 1. Економіка як наука.

Зміст. Економіка як об`єкт дослідження системи економічних наук. Роль економічної теорії. Етапи розвитку економічної науки. Економіка як наука про оптимізацію вибору в умовах обмеженості ресурсів. Методи та рівні економічного аналізу. Позитивна та нормативна економіка.

Тема 2. Економічна система.

Зміст. Національна економіка та економічна система. Відносини власності, їх суб`єкти та об`єкти. Типи та форми власності. Суть, структура та показники розвитку продуктивних сил. Типи економічних систем. Змішана економіка та її моделі.

Тема 3. Ринковий механізм.

Зміст. Ринок та ринкові структури. Роль конкуренції. Попит, пропонування та ціна як основні ринкові змінні. Взаємодія попиту та пропонування. Ринкова рівновага та зміни у стані рівноваги. Інфраструктура ринку.

Тема 4. Економіка домогосподарства.

Зміст. Домогосподарства та їх економічні функції у ринковій економіці. Суть та види потреб. Економічні потреби та їх класифікація. Взаємозв`язок потреб та інтересів. Поведінка домогосподарств як споживачів благ. Утворення індивідуального та ринкового попиту. Домогосподарства як постачальники ресурсів та отримувачі доходів. Функціональний та персональний розподіл доходів. Розподіл доходів між споживанням и заощадженням.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економічна теорія»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 17.05.(59)–02–2022
		Стор. 7 із 12	

Тема 5. Економіка фірми.

Зміст. Сутність підприємництва, його суб'єкти та об'єкти, види підприємницької діяльності та її організаційно-економічні форми. Виробнича функція та витрати виробництва. Прибуток як мета підприємницької діяльності. Види прибутку. Оптимізація рішення фірми щодо обсягу виробництва та формування індивідуального і ринкового пропонування. Рентабельність виробництва та фактори, що її визначають. Економічна рента та її види.

Тема 6. Національна економіка та результати її функціонування

Зміст. Система національних рахунків: принципи побудови та основні показники. Валовий внутрішній продукт і методи його обчислення. Валовий національний продукт. Номінальний та реальний ВВП (ВНП). Кругообіг продуктів і доходів у відкритій змішаній економіці та похідні макроекономічні показники. Основні макроекономічні тотожності як умови рівноваги економічної системи.

Тема 7. Циклічність економічного розвитку та економічне зростання

Зміст. Суть економічного розвитку, його цілі та принципи. Фактори економічного розвитку. Типи та моделі економічного розвитку. Циклічні коливання економічної динаміки: суть, фази, види та причини. Показники, види та соціально-економічні наслідки безробіття. Суть, види та соціально-економічні наслідки інфляції. Економічне зростання, його критерії, показники, типи та фактори.

Тема 8. Економічна роль держави

Зміст. Неспроможності ринку та необхідність державного втручання в економіку. Економічні функції держави. Фіскальна політика, її цілі, види, інструменти та механізм впливу на економіку. Монетарна політика, її цілі, види, інструменти та механізм впливу на стан економіки.

2.3. Тематичний план.

№ пор	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Лаб./прак. заняття	СРС	Усього	Лекції	Лаб./прак. заняття	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Модуль №1 «Загальні засади економіки. Економіка домашнього господарства».									
1.1	Економіка як наука	2 семестр				2 семестр			
		15	2 2	2 2	7	13	2	2	9

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економічна теорія»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 17.05.(59)–02–2022						
		Стор. 8 із 12							

1.2	Економічна система	15	2 2	2 2	7	11	2	-	9
1.3	Ринковий механізм	15	2 2	2 2	7	12	2	-	10
1.4	Економіка домогосподарства	19	2 2 2	2 2 2	7	14	2	2	10
1.5	Економіка фірми	15	2 2	2 2	7	10	-	-	10
1.6	Національна економіка та результати її функціонування	15	2 2	2 2	7	3 семестр			
						23	-	2	21
1.7	Циклічність економічного розвитку та економічне зростання	15	2 2	2 2	7	22	-	-	22
1.8	Економічна роль держави	15	2 2	2 1	8	22	-	-	22
1.9	Виконання домашнього завдання/ контрольної роботи (домашньої)	8	-	-	8	8	-	-	8
1.10	Модульна контрольна робота №1	3	-	1	2	-	-	-	-
Усього за модулем №1		135	34	34	67	135	8	6	121
Усього за навчальною дисципліною		135	34	34	67	135	8	6	121

2.4. Домашнє завдання, завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН)

Домашнє завдання, контрольна (домашня) робота (ЗФН) з дисципліни виконується з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь, набутих здобувачами вищої освіти у процесі засвоєння навчального матеріалу з дисципліни, систематизація отриманих знань у процесі самостійної підготовки у міжсесійний період.

Виконання, оформлення та захист контрольної роботи здійснюється здобувачами вищої освіти в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій.

2.5. Перелік питань для підготовки до екзамену

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до екзамену розробляються провідним викладачем кафедри відповідно до робочої програми, затверджується на засіданні кафедри та доводиться до відома здобувачів вищої освіти.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

Методами навчання дисципліни «Економічна теорія» є способи спільної діяльності й спілкування викладача і здобувачів вищої освіти. Залежно від

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економічна теорія»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 17.05.(59)–02–2022
		Стор. 9 із 12	

джерела знань, під час навчальних занять, як практичних, так і лекційних, використовуються наступні методи навчання:

- словесні (пояснення, бесіда, дискусія, діалог);
- наочні (демонстрація, ілюстрація);
- практичні (рішення задач, ділові ігри).

Також для активізації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти під час вивчення даної навчальної дисципліни використовуються такі навчальні технології, як робота в малих групах, кейси, семінар-дискусія, рольова гра тощо.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Економічна теорія: закономірності, практика та сучасність : підручник / [Е. М. Забарна та ін.] ; Одес. нац. політехн. ін-т. Херсон : ОЛДІ-плюс, 2020. 411 с.

3.2.2. Економічна теорія : навч. посіб. / Л. С. Шевченко, О. А. Гриценко, О. С. Марченко та ін. ; за заг. ред. Л. С. Шевченко. 2-ге вид. Харків : Право, 2019. 268 с.

3.2.3. Економічна теорія : підручник / [В. П. Якобчук та ін. ; під заг. ред. В. П. Якобчук] ; Житомир. нац. агрокол. ун-т. Київ : Ліра-К, 2020. 449 с.

3.2.4. Економічна теорія : навч. посіб. / уклад.: Бойда С. В., Колосінська М. І., Белей С. І. ; Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці : ЧНУ : Рута, 2021. 199 с.

3.2.5. Магійович Р. І., Зеліско Н. Б. Економічна теорія : навч. посіб. / Львів. нац. аграр. ун-т. Львів : Галицька видавнича спілка, 2021. 323 с.

3.2.6. Семенченко В., Коваленко Д., Бугас Д. Економічна теорія: навч. посіб. К. : Вид-во Центр навчальної літератури, 2019. 428 с.

3.2.7. Соколов М., Горбач М., Бугас В. Економічна теорія: навч. посіб. К. : Вид-во Центр навчальної літератури, 2019. 532 с.

Допоміжна література

3.2.8. Дзюбик С.Д. Основи економічної теорії: навч. посіб. / С.Д.Дзюбик, О.С.Ривак 3-тє вид., переробл. і доповн. К. «Знання», 2014. 423 с.

3.2.9. Економічна теорія : навч. посіб. / [Л. С. Томашик та ін.] ; Центр. спілка спожив. т-в України, Львів. торг.-екон. ун-т. Львів : Вид-во Львів. торг.-екон. ун-ту, 2018. 263 с.

3.2.10. Економічна теорія : підручник / [О. М. Головченко та ін.] ; за заг. ред. канд. юрид. наук А. О. Шелехова. Одеса : Букаєв Вадим Вікторович [вид.], 2018. 159 с.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економічна теорія»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 17.05.(59)–02–2022
		Стор. 10 із 12	

3.2.11. Мороз В.В., Сафронова О.М., Олійник Н.І. Регуляторна політика у сфері господарської діяльності : конспект лекцій / В. В. Мороз, О. М. Сафронова, Н. І. Олійник. К. : НАДУ, 2017. 180 с.

3.3. Інформаційні ресурси в інтернеті:

3.3.1. Верховна Рада України: <http://www.rada.gov.ua/>

3.3.2. Міністерство економіки України: <https://www.me.gov.ua/>

3.3.3. Ліга Бізнес-Інформ: www.liga.net/

3.3.4. Нормативні акти України: www.nau.kiev.ua/

3.3.5. Науково-технічна бібліотека НАУ: <http://www.lib.nau.edu.ua/main/>

3.3.6. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua/>

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл.4.1.

Таблиця 4.1.

Вид навчальної роботи	Мах кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Модуль № 1 «Загальні засади економіки. Економіка домашнього господарства»		
Участь в роботі під час практичних занять (відповіді на питання, участь в обговоренні, експрес-опитування (з урахуванням виконання завдань, отриманих під час настановної сесії) (2 бали*15)	30	30
Виконання та захист домашнього завдання, контрольної роботи (домашньої)	30	30
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше 36 балів</i>		—
Виконання модульної контрольної роботи №1	20	-
Усього за модулем №1	80	60
Семестровий екзамен	20	40
Усього за дисципліною	100	100

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються здобувачу вищої освіти, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих за окремі види виконаної навчальної роботи, становить модульну рейтингову оцінку.

	<p>Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економічна теорія»</p>	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 17.05.(59)–02–2022
		<p>Стор. 11 із 12</p>	

4.4. Підсумкова модульна рейтингова оцінка розраховується як сума модульних рейтингових оцінок. Сума підсумкової семестрової модульної та екзаменаційної рейтингових оцінок, у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS.

4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента, наприклад, так: 92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е тощо.

4.6. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економічна теорія»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 17.05.(10-д)-01-2021
		Стор. 12 із 12	

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки
1	0302	16.01.23	Різнюго Меланіе	<i>[Signature]</i>	

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ змін	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				